

10020595

RAAP-NOTTIE 2690

Plangebied De Punt te Voorthuizen

Gemeente Barneveld

Archeologisch vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek

Colofon

Opdrachtgever: Axeon Projectontwikkeling

Titel: Plangebied De Punt te Voorthuizen, gemeente Barneveld; archeologisch
vooronderzoek: een bureau- en inventariserend veldonderzoek

Status: eindversie

Datum: april 2008

Auteur: drs. E.C. Pronk

Projectcode: BAVP

Bestandsnaam: N02690-BAVP.doc

Projectleider: drs. E.C. Pronk

Projectmedewerker: drs. J. Vosselman

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: 27960

Autorisatie: drs. F. de Roode

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 0294-491 500

Leeuwendalseweg 5b

telefax: 0294-491 519

1382 LV Weesp

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 5069

1380 GB Weesp

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2008

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

In opdracht van Axion Projectontwikkeling heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 8 april 2008 een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in verband met de geplande nieuwbouw in De Punt te Voorthuizen in de gemeente Barneveld. Het archeologisch vooronderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de plannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. Doel van het bureauonderzoek was het verwerven van informatie over bekende en verwachte archeologische waarden ten einde een gespecificeerde verwachting op te stellen. Doel van het veldonderzoek was het toetsen van die archeologische verwachting en, indien mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging van eventueel aangetroffen archeologische resten.

In tegenstelling tot wat verwacht werd op basis van het bureauonderzoek zijn in het plangebied tijdens het bureau- en inventariserend veldonderzoek geen archeologische resten aangetroffen.

Op grond van een verstoord bodemprofiel en het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten wordt ten aanzien van het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van Axeon Projectontwikkeling heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 8 april 2008 een bureau- en inventariserend veldonderzoek uitgevoerd in verband met de geplande nieuwbouw in De Punt te Voorthuizen in de gemeente Barneveld. Het archeologisch vooronderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de plannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. Doel van het bureauonderzoek was het verwerven van informatie over bekende en verwachte archeologische resten teneinde een gespecificeerde verwachting op te stellen. Doel van het veldonderzoek was het toetsen van die archeologische verwachting en, indien mogelijk, een eerste indruk geven van de kwaliteit (gaafheid en conservering), aard, datering, omvang en diepteligging van eventueel aangetroffen archeologische resten.

1.2 Plangebied

Het plangebied (3400 m²) is een driehoek (De Punt) tussen de Hoofdstraat, Dwarsweg en Baron van Nagellstraat (figuur 1). Het gebied staat afgebeeld op kaartblad 32E van de topografische kaart van Nederland (schaal 1:25.000); de centrumcoördinaat is 169.740/466.307. Het perceel staat kadastraal bekend onder gemeente Voorthuizen, sectie G, nummer s 3060, 3061 en 3276. Ten tijde van het onderzoek was het plangebied als verhard (grind en puin), gedeeltelijk bebouwd en gedeeltelijk in gebruik als bouwopslag.

1.3 Onderzoekopzet en richtlijnen

Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot een karterend booronderzoek. Het bureau- en inventariserend veldonderzoek is uitgevoerd volgens de normen die gelden in de archeologische beroepsgroep c.q. de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.1 (KNA). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), die valt onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB; <http://www.sikb.nl>). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methodes

In het kader van het bureauonderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst). Om inzicht te krijgen in het voorkomen van archeologische vindplaatsen in of nabij het plangebied is het ARCHEologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) geraadpleegd.

2.2 Resultaten

Geomorfologie en bodem

Het plangebied staat op geomorfologische en bodemkaart van Nederland (schaal 1:50.000) aangegeven als 'niet gekarteerd' wegens de ligging binnen de bebouwde kom. Op basis van de archeologische beleids- en advieskaart van de gemeente Barneveld (Van Oosterhout, in voorbereiding) worden in het plangebied dekzandwelingen verwacht.

Archeologie

In ARCHIS staan geen vindplaatsen geregistreerd uit het plangebied. In de omgeving staan diverse archeologische vindplaatsen geregistreerd. Circa 500 m ten zuidoosten van het plangebied is vuursteen en aardewerk aangetroffen uit verschillende prehistorische perioden t/m de Late Middeleeuwen (ARCHIS-waarnemingsnummers 138389, 138390 en 138391) en sporen uit de Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd (ARCHIS-waarnemingsnummers 50691, 44547 en 404128). Circa 300 m ten noorden van het plangebied is vuursteen en aardewerk uit de Prehistorie, Romeinse tijd en Late Middeleeuwen gevonden (ARCHIS-waarnemingsnummers 26207).

Gespecificeerde archeologische verwachting

Op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW; ROB, 2005) en de Cultuurhistorische Waardenkaart van de Provincie Gelderland (Provincie Gelderland, 2004) is het plangebied niet gekarteerd. Op de archeologische beleids- en advieskaart van de gemeente Barneveld (Van Oosterhout, in voorbereiding) geldt voor het plangebied een middelmatige archeologische verwachting. Op grond hiervan en op grond van de aanwezigheid van gordeldekzandafzettingen, gold bij aanvang van het veldonderzoek voor het plangebied een middelmatige archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de periode Paleolithicum t/m Late Middeleeuwen. Het kan gaan om relatief grote nederzettingsterreinen (ca. 1 tot 3 ha) waarvan de meeste resten zich gezien de geologische situatie waarschijnlijk binnen circa 50

cm –Mv bevinden. In de bovenlaag en op de overgang naar ongeroerd dekzand worden (verploegde) archeologische artefacten (vondststrooiing) verwacht van met name nederzettingsterreinen vanaf het Neolithicum.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

3 Veldonderzoek

3.1 Methoden

Tijdens het veldonderzoek zijn 5 boringen gezet (figuur 1). Vanwege de beperkte omvang van het plangebied alsmede de aanwezigheid van oppervlakteverharding en bebouwing zijn de boringen zo gelijkmatig mogelijk over het plangebied verspreid. De gehanteerde boordichtheid wordt geschikt geacht voor het opsporen van de meeste in dit gebied te verwachten nederzettingsterreinen uit de periode Neolithicum t/m Late Middeleeuwen. Deze methode is niet geschikt om verkavelingspatronen, graven en andere zeer lokale archeologische resten in kaart te brengen (Tol e.a., 2004).

Er is geboord tot maximaal 1,6 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van 15. De boringen zijn lithologisch conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989) beschreven en met meetlinten ingemeten (x- en y-waarden). Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals houtskool, vuursteen, aardewerk, metaal, bot en verbrande leem). Er zijn geen monsters genomen. Het opgeboorde materiaal is gezeefd met een zeef met een maaswijdte van 0,5 cm; het zeefresidu is met het blote oog geïnspecteerd op het voorkomen van archeologische indicatoren.

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

De bodem bestaat tot gemiddeld 1,0 m -Mv uit een pakket verrommeld en/of opgebracht zand. Het betreft een donkerbruingrijs pakket zwak siltig zand met gele zandbrokken, grind en puinfragmenten. Hieronder bevindt zich, met een abrupte overgang, lichtgeelgrijs, zwak siltig, matig fijn dekzand. In één geval is een restant van een BC-horizont aangetroffen (boring 2). In de andere boringen is direct de C-horizont aangetroffen.

Archeologie

Tijdens het veldonderzoek zijn in geen archeologische indicatoren aangetroffen. In alle boringen is een verstoord bodemprofiel waargenomen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

In tegenstelling tot wat verwacht werd op basis van het bureauonderzoek (middelmatige archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de periode Paleolithicum t/m Late Middeleeuwen; zie § 2.2) zijn in het plangebied tijdens het bureau- en inventariserend veldonderzoek geen archeologische resten aangetroffen. Op basis van het veldonderzoek is vastgesteld dat het bodemprofiel in het gehele plangebied verstoord is tot gemiddeld 1,0 m -Mv.

Aanbevelingen

Op grond van een verstoord bodemprofiel en het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten wordt ten aanzien van het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Met betrekking tot de bevindingen van onderhavig onderzoek kan contact opgenomen worden met de gemeente Barneveld.

Literatuur

- Nederlands Normalisatie-instituut**, 1989. *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Oosterhout, F. van**, in voorbereiding. Gemeente Barneveld: archeologische waarden- en verwachtingskaart met AMZ-adviezen. *RAAP-rapport 1682*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.
- Provincie Gelderland**, 2004. *Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Gelderland (CHW-Gelderland)*. Provincie Gelderland, Arnhem (digitaal bestand).
- ROB**, 2005. *Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) versie 2.1*. Ontleend aan <http://www.archis.nl>.
- Tol, A., P. Verhagen, A. Borsboom & M. Verbruggen**, 2004. Prospectief boren; een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie. *RAAP-rapport 1000*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.

Gebruikte afkortingen

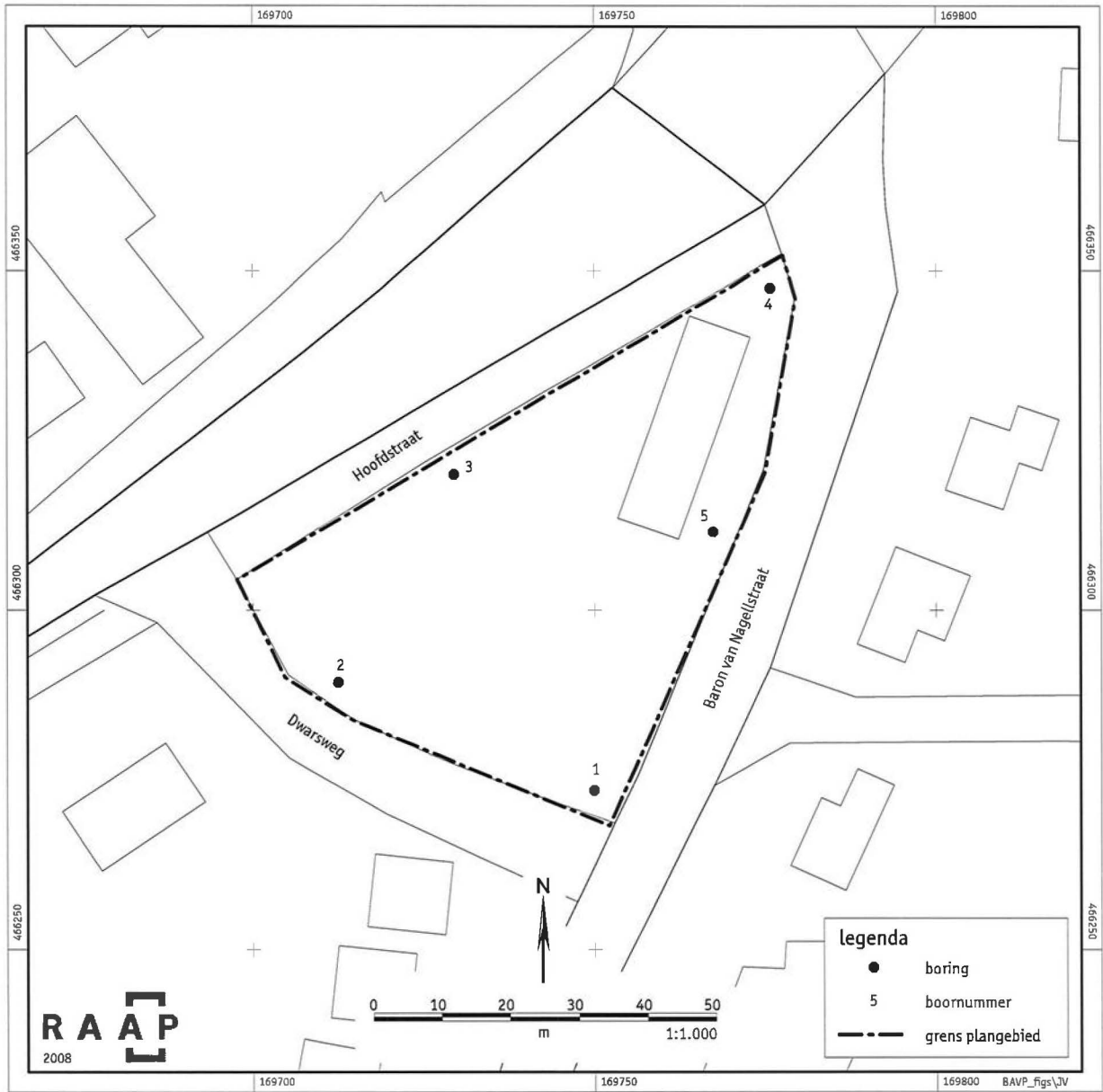
ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
-Mv	beneden maaiveld
RACM	Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Overzicht van figuren, tabellen en bijlagen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Bijlage 1. Boorbeschrijvingen.

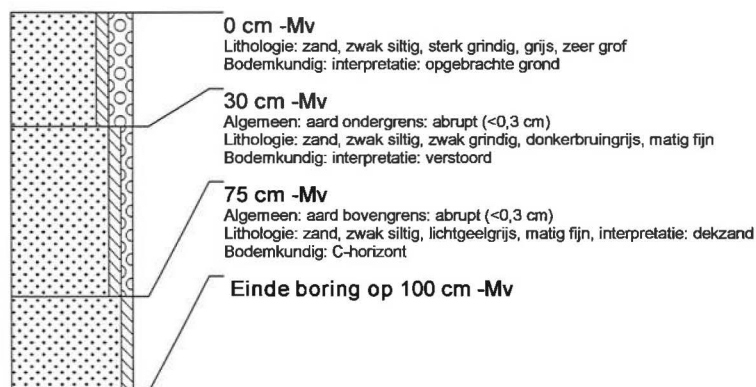

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Bijlage 1: Boorbeschrijvingen

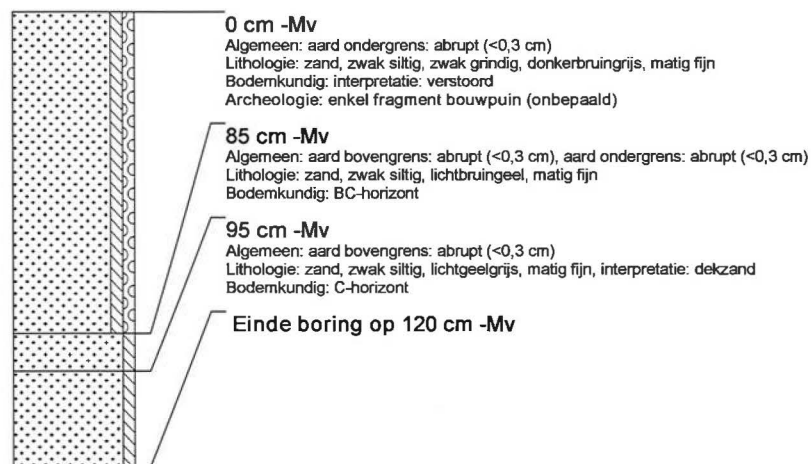
boring: BAVP-1

beschrijver: JV/EP, datum: 8-4-2008, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Barneveld, plaatsnaam: Voorhuizen, opdrachtgever: AEXON, uitvoerder: RAAP Oost

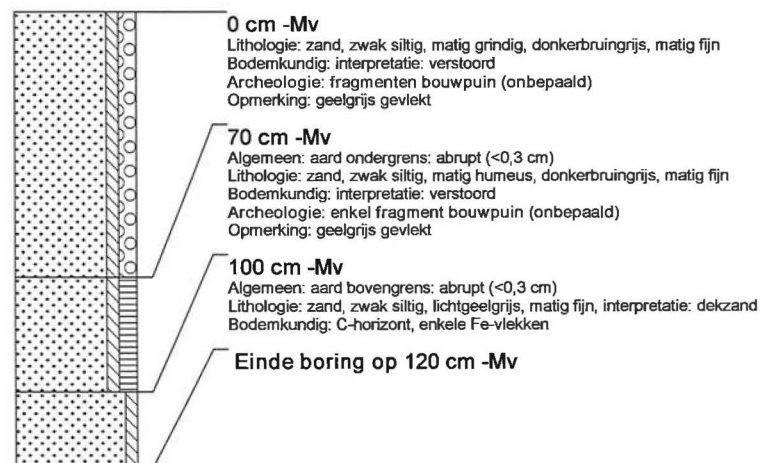
boring: BAVP-2

beschrijver: JV/EP, datum: 8-4-2008, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Barneveld, plaatsnaam: Voorhuizen, opdrachtgever: AEXON, uitvoerder: RAAP Oost

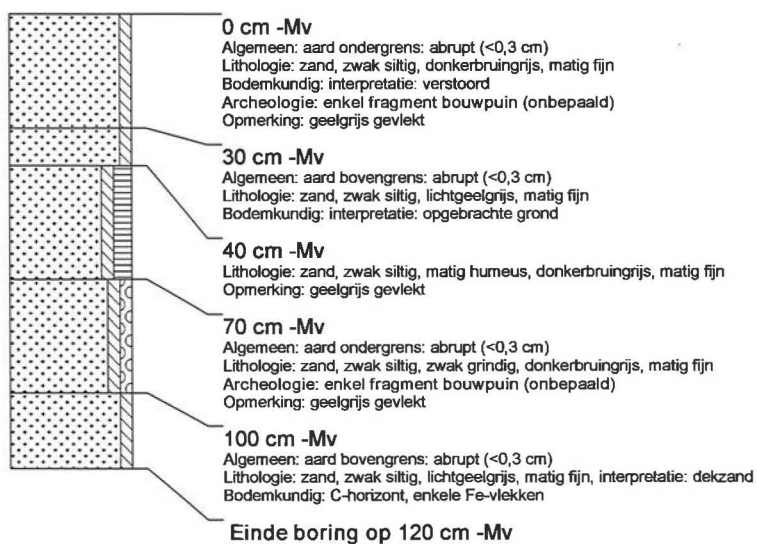
boring: BAVP-3

beschrijver: JV/EP, datum: 8-4-2008, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Barneveld, plaatsnaam: Voorhuizen, opdrachtgever: AEXON, uitvoerder: RAAP Oost

boring: BAVP-4

beschrijver: JV/EP, datum: 8-4-2008, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Barneveld, plaatsnaam: Voorthuizen, opdrachtgever: AEXON, uitvoerder: RAAP Oost

boring: BAVP-5

beschrijver: JV/EP, datum: 8-4-2008, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: verhard, vondstzichtbaarheid: geen, provincie: Gelderland, gemeente: Barneveld, plaatsnaam: Voorthuizen, opdrachtgever: AEXON, uitvoerder: RAAP Oost

